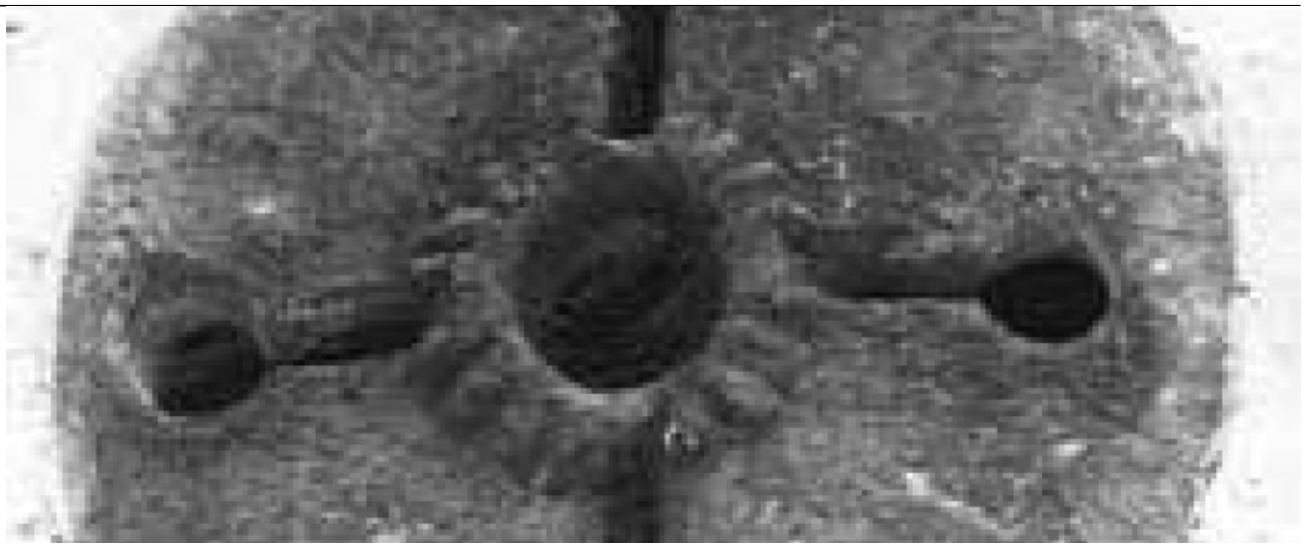

Az ég rózsája volt

2009 június 22. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

Nem tudom megmagyarázni tegnap hajnali korai ébredésem okát, s azt sem, hogy félálmomban miért jelent meg el?ttem egy különös középkori templom kerek ablakának a képe. Azt viszont tudtam, hogy két évtizede Csíkmenaságon láttam, s azt is, hogy hozzá hasonlót azóta sem sehol. Lassan megértettem az okok egy részét. El?z? nap beszélnem kellett az ismert és ismeretlen jelképekr?l, s szóltam a keresztr?l is mint a legismertebb, legelterjedtebb, sok változatban él? és eltér? jelentéseket hordozó jelr?l is. Annak el?tte pedig a kalászról, a kenyérr?l és a kalácsról írtam egy kisesszét. Az el?z? éjjel pedig ez a kett? – mint a filmben – egymásra úszott, és valóban el?hívott egy elfelejtett képet. Ezek után csak ki kellett nagyítanom, és megkeresnem hozzá a templom történetér?l szóló könyveket. Ennek rövid összefoglalását most Endes Miklós és Orbán Balázs alapján másolom ide.

A menasági templom Csík egyik legérdekesebb, várfallal övezett m?emléke. „A mai templom építési kora a XV. század második fele; a régi korból való a kicsiny sekrestye is csúcsívmetszet? boltozatával. A templom belseje szépséges freskóival egy régen let?nt kor poézisteljes és gazdag lelki életének emlékeit sugározza reánk… Diadalíve csúcsíves, a bels? ív mezejében freskók vannak, apszis mennyezetének szép hálóboltozata van. A boltgyámkövek kehely idomúak, s mind más formájúak és díszítés?ek. A hajó megnyújtatott, barokkos átdolgozást kapott, lapos mennyezettel és barokk kórussal, a déli oldalon oldalhajó épült, s ennek a diadalív mellett egy kis keskeny szegélyes, csúcsív? oldalnyílása van a hajó felé s alsó fele elfalazva. Orbán Balázs szerint a freskók a következ?ket ábrázolják: közvetlen az oltár feletti kockában a nap és hold, ezentúl a négy próféta, négy evangélista s a következ? szentképek: Mária Magdolna, Szent Borbála, Szent Katalin, Szent Ilona, Szent Margit, Szent Anna, Szent Klára.” (Ezekb?l a freskókból mára már alig látszik valami.)

Az ablakot nézve el?ször természetesen a kereszt jutott eszembe. Az itt látható kép kapcsán csak annyit, hogy az egyenl? szárú görög keresztnek egy ritka változatát mutatja ez az ablak, ahol is a négy egyenl? ág alján vagy kör, vagy lóhere található. (Ha valaki azt mondja, hogy ilyen látható a Szent Koronán is, alighanem jól emlékszik rá.) De ez az ablak engem legalább úgy emlékeztet egy lyukas, kerek fonott kalácsra, mint egy keresztre. A fonott kalács immár hét évszázada a magyar parasztkonyha legrangosabb ünnepi tésztaétele, amelyet csak a legnagyobb ünnepeken, karácsonykor, húsvétkor és lakodalmakon sütöttek. Ez a küls? kép egyik lehetséges olvasata, de a bentire is gondoljunk. Els?sorban arra, hogy középkori templomaink mind keletelve voltak. Így könny? elképzelni, hogy a felkel? nap mindig itt világított be. Hisz tudjuk, hogy a mai sekrestye, amelynek oromfalában látható ez a kis kerek ablak, a régi, XI. vagy XII. századi templom „szerény” apszisához tartozott. Ezért érzésem szerint annak idején is örömet sugárzó jel volt (számomra ma is az): az ég rózsája, amely mindig nyílott, de sohasem virágzott.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló